

Szakmai önéletrajz

SZEMÉLYI ADATOK

Név: Dr. Mónus Ferenc
Születési idő: 1976
Tudományos fokozat: Ph.D. (2011)

KIEMELT TAPASZTALATOK ÉS KVALITÁSOK

15 év kutatási gyakorlat, 12 év felsőfokú oktatási tapasztalat, kiemelkedő ökológiai szemlélet és irányultság, kimagasló szervezési képességek és adatbázis-kezelői és statisztikai ismeretek, nyelvismeret

KIEMELT ÉRDEKLŐDÉSI KÖRÖK

Evolúcióbíológia és evolúciós pszichológia, etológia, viselkedésökológia, természetvédelem, környezettudatos szemléletformálás, környezeti attitűdök változásának pszichológiai és neveléstudományi háttere

MUNKAHELYEK

2021- egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem, Pszichológiai Intézet
2018-2021 főiskolai docens, Nyíregyházi Egyetem, Környezettudományi Intézet
2013-2017 főiskolai adjunktus, Nyíregyházi Egyetem, Környezettudományi Intézet
2012-2013 óraadó oktató, Nyíregyházi Főiskola, Környezettudományi Intézet
2010-2013 kutatási asszisztens, MediMass Kutató Fejlesztő és Szolgáltató Kft.
2006-2011 projekt-menedzser, Debreceni Egyetem, Sportigazgatóság
2005-2006 külügyi referens, Debreceni Egyetem, Külső Kapcsolatok Igazgatósága

ISKOLÁK

2001-2011 DE, TTK, Biológia Doktori Iskola, Biodiverzitás alprogram (Ph.D. fokozat: 2011.)
2005-2007 Debreceni Egyetem, TTK, biológia tanár levelező (Diploma: 2007. jún.)
1995-2000 Debreceni Egyetem, TTK, biológus-ökológus nappali (Diploma: 2000. jún.)
1991-1995 Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen, biológia tagozat (Érettségi: 1995. jún.)

NYELVISMERET

angol felsőfokú szakmai és középszintű (B2 – C1 közötti) általános nyelvtudás
francia állami felsőfokú A (2001), középfokú C (1994) nyelvvizsga
olasz állami középfokú A nyelvvizsga (1992)

TAGSÁGOK

2017- Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete – Környezetpedagógiai szakosztály
2016- Magyar Környezeti Nevelési Egyesület
2007- Society for Conservation Biology
2002- Magyar Biológiai Társaság
1999- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

OKTATÁS

2021- Biológiai alapok, Etológia-humánétológia (DE BTK, Pszichológiai Int.)
2019- Research Methodology SPSS (Ph.D. kurzus, DE BTK), Fenntartható élet (DE)
2018 Fenntarthatóságra nevelés oktatása, Gävle University, Svédország (Erasmus+)
2017- A természettudományok oktatásának kutatása (Ph.D. kurzus, DE, BTK Nev. Tud. Int.)
2012- Evolúcióbíológia és populációgenetika, Viselkedésökológia, Evolúciós ökológia, Kutatástervezés, Adatértékelő módszerek, Biometria, Statisztikai és térinformatikai módszerek, Terepi módszerek, Környezeti nevelés, Erdei iskolai nevelés, Környezetgazdaságtan, Fenntarthatóság, Környezet és Ember (NyE)
2016 Biológia, Aranyos Szeglet Waldorf Gimnázium (Szolnok)
2011 Életmód és környezet, Debrecen Egyetem (DE), választható tárgy
2005-2008 Foglalkozások irányítása a Hármashegy Erdei Iskolában
2002 Biometria kurzus, DE, TTK, biológia-tanár és biológusképzés
2001-2004 Állatrendszertan I. és II. gyakorlatok, DE, TTK, biológia-tanár és biológusképzés

TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

2016 óta	Emberi párválasztást befolyásoló tényezők evolúciópszichológiai gyökerei
2014 óta	Környezeti nevelés hatásosságának pszichometriai mérési lehetőségei
2014 óta	Utódgondozó viselkedés és kapcsolódó transz-szezonális hatások parti fecskénél
1999 óta	Szociális táplálkozási viselkedés, dominancia jelzések és állati személyiségjegyek vizsgálata mezei verebeknél és hullámos papagájoknál
1997-2000	A tojásalak és örökölhetőségének vizsgálata mezei verebeknél
1997-2002	Terepi asszisztens viselkedésökológiai vizsgálatokban (párválasztás és immunkompetencia bíbiceknél, füstű fecskénél és galléros császármadaraknál)
1997-2002	Kutató és ismeretterjesztő tevékenység, természetvédelmi célú szaporítás több védett és védelemre szoruló növényfaj, illetve élőhely esetében
1996-1998	A tudomány számára új növényfaj (<i>Epipactis degenii</i>) leírása.
1991-2001	Zoológiai és botanikai adatok gyűjtése a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának

SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG

2019 óta	szerkesztői tevékenység (Frontiers in Sustainability, DRC Sustainable Future)
2012 óta	élővilág-védelmi szakértő
2009 óta	bírálnói tevékenység (Új Pedagógiai Szemle, JATES, Environmental Education Research, Frontiers in Sustainability, Sustainability, Biology Letters, Animal Behaviour, Ethology, Zoological Science, Wilson J. Ornithology, Avian Research, Ornithological Science, Vestnik Zoologii)
2009-2014	részvétel ökológiai hatásbecslési dokumentációk készítésében

KUTATÁSOK / PROJEKTEK

2021	Környezeti attitűd skálák pszichometirai értékelése (kutatási együttműködés: Arizonai Egyetem, Bayreuthi Egyetem, Kínai Tudományos Akadémia)
2020	Nyíregyházi Egyetem Öko-Egyetem Bizottság, elnök
2020	kutatási együttműködés ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Ember-Környezet Tranzakció Intézettel. Téma: EMMI által kezdeményezett Fenntarthatósági Témahét keretében környezeti attitűdök pszichometriai mérése a közoktatás szegmenseiben
2019	kutatási együttműködés Gavle Egyetem (Svédország): pedagógiai módszerek a felsőoktatási intézmények fenntarthatóságra nevelésében
2018	EFOP-3.4.3-16-2016-00018 Szakmai megvalósító: pedagógus-továbbképzési program kidolgozása (Nyíregyházi Egyetem)
2018	EFOP-3.3.7-17-2017-00059 Szakmai trainer: társadalmi és globális felelősségvállalás / élménypedagógia témakörben
2016-2019	K-120348 OTKA kutatási projekt: senior kutató
2016	E-School for Sustainability in the Danube Region (eSchool4S) – projekt részvétel: projektmenedzser

EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK ÉS ISMERETEK

2015-	Sárándi Férfi Dalárda tagja (aranypáva nagydíj, 2 CD)
2015	R Programming Certificate by Johns Hopkins University
2011	motoros és vitorlás kishajó vezetői engedély
2007 óta	térinformatikai ismeretek (ArcGIS, Google Earth)
2003 óta	grafikai programok, digitális képfeldolgozás (Adobe InDesign, Adobe Photoshop)
2000 óta	Unix és Linux operációs rendszerek felhasználói szintű ismerete
1999 óta	statisztikai és adatbázis kezelési ismeretek (SPSS, R, Mark, Ms-Excel, Ms-Access)
1994-2013	magyar néptánc (Hortobágy Néptáncgyűttes, Debrecen)
1992 óta	természetfotózás, rendezvényfotózás, alkalmi bérfotózás

2021. szeptember 17.

Publikációk és tudományos konferencia részvételek válogatott jegyzéke

Könyv, könyvfejezet

- Mónus, F. 2021. Sustainability competences and pedagogical approaches at the University of Nyíregyháza. *In: Lozano R. & Barreiro-Gen M. (ed.): Developing Sustainability Competences through Pedagogical Approaches.* Cham, Springer. pp. 143-158.
- Mónus, F. 2020. A fenntarthatóságra nevelés trendjei, lehetőségei és gyakorlata a közép- és felsőoktatásban. Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központ, Debrecen. ISBN 978-615-6012-07-4. 198 p.
- Mónus, F., Kiss, F. 2019. Fenntarthatóságra nevelés a Nyíregyházi Egyetemen. *In: Kovács, Z., Mínya, K. (szerk.) Inter- és multidiszciplináris kutatások a Nyíregyházi Egyetemen.* Nyíregyháza, pp. 173-187.
- Mónus F. 2018. Környezettudatosságra és fenntarthatóságra nevelés: szakmai és pedagógiai-módszertani ismeretek tanároknak. *In (Molnár M. et al.) A biológia aktuális problémái.* Nyíregyházi Egyetem. pp. 97-115.

Idegen nyelvű publikációk

- Mónus, F. 2020. Environmental perceptions and pro-environmental behavior—comparing different measuring approaches. *Environmental Education Research*, 27(1): 132-156. [IF: 2.27]
- Mónus F. 2019. Comparing environmental awareness of Hungarian students in secondary schools with different socio-economical background. *J. Technical & Educational Sciences*, 9(1): 17-27.
- Mónus, F. 2018. Competing activities as measures of fear and vigilance. *Animal Sentience*, 2(15), 8.
- Mónus F., Lechner C. 2017. An innovative way in education for sustainable development: e-School4s – e-school for sustainability in the Danube region. *J. Technical & Educational Sciences*, 7(4): 89-96.
- Mónus, F., Liker, A., Péntzes, Z., & Barta, Z. 2017. Status signalling in male but not in female Eurasian Tree Sparrows *Passer montanus*. *Ibis*, 159(1): 180-192. [IF: 2.23]
- Mónus F., Barta Z. 2016. Is foraging time limited during winter? – A feeding experiment with tree sparrows under different predation risk. *Ethology*, 122: 20-29. [IF: 1,40]
- Mónus F., Barta, Z. 2011. Degree of synchronization of tree sparrows in flocks under different predation risk. *Behaviour*, 148: 733-744. [IF: 1,57]
- Mónus F., Szabó K., Lózsa A., Péntzes Zs., Barta Z. 2011. Intersexual size and plumage differences in Tree Sparrows (*Passer montanus*) – a morphological study based on molecular sex determination. *Acta Zool. Acad. Sci. H.*, 57: 269-276. [IF: 0,56]
- Mónus F., Barta Z. 2008. The effect of within-flock spatial position on the use of social foraging tactics in free-living tree sparrows. *Ethology*, 114: 215-222. [IF: 1,99]
- Barta Z., Liker A., Mónus F. 2004. The effects of predation risk on the use of social foraging tactics. *Animal Behaviour*, 67: p.301-308. [IF: 2,09]
- Szentpéteri L. J., Mónus F. 1999. *Epipactis degenii* Szentpéteri et Mónus spec. nov., a new *Epipactis* species from Greece. *Journal Europäischer Orchideen* 31(3): p.644-651.

Magyar nyelvű publikációk

- Mónus F. 2019. Merre tovább civilizáció? – a fenntarthatóságra nevelés hangsúlyai a XXI. sz. köz- és felsőoktatásában. *A köz- és felsőoktatás előtt álló kihívások a 21. században Kelet-Közép-Európában az oktatási reformok tükrében*, konferenciakötet, Ungvár, Ukrajna : RIK-U Kiadó, pp. 265-274.
- Mónus, F., Kiss, F. 2019. Erdei iskoláztatás szerepe a Nyíregyházi Egyetem pedagógus képzésében – javaslatok az erdei iskolai programok kutatásához. *J. Technical & Educational Sciences*, 9(3), 50-63.
- Mónus F., Kónya Gy., Saly E. 2018. A fenntarthatóság és középiskoláink. *Természetbúvár* 73. évf./3.szám: 38-40.
- Mónus F., Filetóth R., Nagy É. 2018. Interaktívan a fenntarthatóságért. *Acta Academiae Nyiregyhaziensis*, 2:125-130.
- Mónus F., Császár E. 2016. Középiskolás diákok környezettudatosságának változása az iskolai évek alatt két megyénkben. *Edu Szakképzés,-és Környezetpedagógiai szakfolyóirat*, 6. évf./1.szám: 47-53.

Nemzetközi előadások:

- Mónus, F., János, I., Hüse, L. 2018. Do babies affect mate preferences in young men? *In: Kocsor, F. (ed.) 13th Conference of the European Human Behaviour and Evolution Association: EHBEA 2018 Abstract Book.* PTE BTK Pszichológiai Intézet, p. 90.
- Mónus, F. 2019. Which direction to follow human civilization? – Sustainability education emphases in the public and higher education. *Challenges of the 21st Century in Secondary and Higher Education Conference.* Beregszász.
- Mónus, F., Malmos, E. 2018. Comparing environmental awareness of high-school students and education principles in their school. *International Environmental Education Conference, Eger.*
- Lechner C., Mónus F. 2017. Introduction of the “eSchool4Sustainability project” and the ecological footprint calculator for schools. *Austrian – Hungarian Eco-school meeting, Győr.*
- Mónus F., Filetóth R. 2016. An innovative way in education for sustainable development: the eSchool4s project. *International Environmental Education Conference, Eger.*

Fontosabb hazai előadások:

- Mónus, F. 2017. A környezetpedagógia sürgető feladata: a fenntarthatóság hangsúlyosabb megjelenése a felsőoktatási képzésekben. HERA „Környezetpedagógiai kihívások” Konferencia.
- Mónus F., Kiss F. 2013. Környezeti nevelés lehetőségei a felsőoktatásban. *HuCER – Hungarian Conference on Educational Research, Debrecen.*